

Ennakkotunti (testiversio 10.8.2015)

Arvo- ja terveyskasvatusohjelma Camera obscura

Ennakkotunnin tarkoitus ja tavoite

Tunnin kesto noin 45 minuuttia. Tunnin jälkeen oppilas ymmärtää, että hänen valinnoilla ja päätöksillä on merkitystä. Hän on saanut kuulla mitä Camera obscura -seikkailussa tapahtuu ja miten se on järjestetty.

Tunnin punaisena lankana on oman elämän eväiden kokoaminen, luopumisen harjoittelu sekä itselleen tärkeiden päätösten tekeminen ja niiden vaikutusten pohdinta. Harjoitteen perustana on, että ihmisen arvo ei muodostu suorituksen tai valintojen tuloksena. Opettajan rooli tässä harjoitteessa on kannustaa ja arvostaa oppilasta.

Tunnin toteutuksen valmistelu

Tulosta (tai piirrä¹) oppilailla A3-kokoinen tehtäväpaperi. Oppilas tarvitsee kynän ja tulostetun paperin. Seuraa käsikirjoituksen ohjeita kohta kohdalta ja motivoi oppilaita keskustelemaan ja perustelevaan asioita. Tehtäväpaperi jää oppilaalle. Hän voi hyödyntää työskentelyssä myös paperin kääntöpuolta esim. perusteluihin.

Tunnin käsikirjoitus

1. Tärkeiden asioiden kokoelma. Pyydä ensin oppilaita taittamaan paperi, niin että hän näkee aluksi vain ruudukon. Sen jälkeen pyydä oppilaita täyttämään ruudukko, niin että jokaiseen ruutuun tulee yksi oppilaalle itselleen tärkeä asia. Tärkeällä asialla tarkoitetaan tässä harjoitteessa sellaisia asioita, mistä ei haluta luopua tai sitä ilman ei voisi olla tai elää. Kun oppilaat ovat jokin aikaa täyttäneet papereita, pyydä heitä tarkistamaan, olisiko ruudukossa jotain muutettavaa? (Kesto 6 min)

2. Sattuma puuttuu peliin. Kun oppilaat ovat omat ruudukkonsa täyttäneet, voi paperin taitoksen avata. Seuraavaksi poistat neljä ruutua pelistä. Aloita nyt sattuman varaisesti poistamaan ruutuja yhden kerrallaan. Kerro oppilaille mikä ruutu poistuu ja jonka hän yliviivaa. Oppilas kirjoittaa yliviivatun asian ruudukon alla olevaan kohtaan Sattuma puuttuu peliin. Pyydä oppilasta tämän jälkeen miettimään ja kirjoittamaan mitä se hänelle merkitsee, ettei kyseistä yliviivattua asiaa enää ole hänen elämässään? Pyydä häntä arvioimaan myös vaikutuksia?

Kun oppilailla on ollut riittävästi aikaa, kerro mikä on seuraava valintasi. Pyydä heitä toistamaan tekeminen. Poistettavia ruutuja on yhteensä neljä. Oppilas kirjoittaa jokaisen poistuvan asian ruudukon alle ja kuvaa lyhyesti jokaisesta kohdasta vaikutukset itsel-

leen. Poista myös yksi ennakoilta kirjattu ominaisuus. (Kesto noin 15 min)

3. Yksi mahdollisuus. Vaikutusten pohdinnan jälkeen on oppilaalla mahdollisuus palauttaa takaisin yksi poistettu ruutu ja sen sisältämä asia. Hän voi vaihtaa sen yhteen ruudukossa vielä olevaan asiaan. Pyydä oppilasta perustelevaan valintansa itselleen. (Kesto 5 min)

4. Tärkeysjärjestys. Pyydä nyt oppilaita kirjoittamaan ruudukkoon jääneet asiat tärkeysjärjestykseen yhdestä kahdeksaan paperin alareunassa olevaan Reppu-listaan.

Kun oppilaat ovat omat Reppu-listansa kirjanneet, keskustelkaa ja pohtikaa yhdessä, oliko helppo laittaa asioita tärkeysjärjestykseen? Pyydä oppilaita perustelevaan tai kuvaamaan valintojaan. (Kesto 5 min)

5. Nyt vai tulevaisuudessa. Pyydä oppilaita pohtimaan mitä Repussa olevista asioista tarvitset (Kesto noin 5 min):

- Nyt tällä hetkellä, tänään ja vielä tämän päivän aikana?
- Kun olen aikuisiässä?
- Kun minulla on lapsen lapsia, mitkä näistä haluan antaa heille?

6. Repun pakkaus. Pyydä oppilaita nyt valitsemaan Reppu-listalla olevien asioiden joukosta vain viisi mukaan otettavaa. Kerro että matka tulee olemaan koko elämän pituinen ja nyt olisi hyvä pohtia, mitä kannattaa ottaa mukaan. Listalta täytyy siis jättää kolme asiaa pois. Mistä ollaan valmiita luopumaan? Pyydä oppilasta ympyröimään mukaan otettavat asiat. (Kesto noin 5 min)

7. Camera obscura. Kerro tunnin päätteeksi mitä Camera obscurassa tapahtuu. *”Camera obscura on latinaa ja se tarkoittaa pimeää huonetta. Nyt kuitenkin huoneet eivät ole pimeitä. Ensi viikon Camera obscura on mielikuvaseikkailu, jossa sinulla on mahdollisuus pohtia omaa elämääsi, valintoihisi ja niiden vaikutuksiin. Camera obscurassa kuljetaan yksin kuulokkeet päässä. Siellä ei voi eksyä. Kymmenettuhannet nuoret ovat sen kulkeneet ja se onnistuu myös sinulta. Kuulokkeet korvillasi äänite kuljettaa sinut turvallisen, rauhallisen ja miellyttävän seikkailun läpi. Matkalla kohtaat asioita omasta ja läheistesi elämästä, tee valintoja rauhassa ja nauti matkasta – elämäsi on ainutlaatuinen. Pidä repussa olevat viisi itsellesi tärkeää asiaa mielessäsi ja mukana kun lähdet kulkemaan Camera obscura seikkailua.”* (Kesto noin 5 min)

¹ Jos piirräät, muistakaa lisätä aluksi valmista ominaisuutta jotka ovat: Terveys, Kirjoitustaito, Kuuntelemisen taito ja Tuliikut.

Tärkeiden asioiden kokoelma

	A	B	C	D
1	KUUNTELEMI- SEN TAITO			KIRJOITUS- TAITO
2		TERVEYS		
3			TULITIKUT	

----- taita paperi aluksi tästä, niin että näet vain ruudukon -----

Sattuma puuttuu peliin!

Reppu

		Nyt tai tällä viikolla	Aikuisena	Jos on omia lap- sia
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				